

**Sprawozdanie  
z działalności Rady Nadzorczej  
Banku Ochrony Środowiska S.A.  
za 2018 rok**

Warszawa, maj 2019 r.

## Spis treści:

1. Skład Rady Nadzorczej w 2018 r.	str. 3
2. Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej w 2018 r.	str. 3
3. Najistotniejsze działania Rady Nadzorczej w 2018 r.	str. 4
4. Działalność i skład Komitetów Rady Nadzorczej	str. 5
4.1. Komitet Audytu Wewnętrznego	str. 5
4.2. Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji	str. 7
4.3. Komitet ds. Ekologii	str. 9
4.4. Komitet ds. Ryzyka	str. 11
5. Samoocena pracy Rady Nadzorczej w 2018 roku	str. 13
6. Informacja nt. spełniania przez Członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności	str. 16
7. Informacja nt. spełniania przez członków Rady Nadzorczej wymogów z art. 129 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1089 z późn. zm.)	str. 17
8. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z dokonanej oceny Sprawozdań Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ SA za 2018 rok, w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym, a także wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku osiągniętego przez Bank w 2018 roku.	str. 18

## Załączniki:

- 1) Załącznik Nr 1 - Ocena sytuacji Banku w 2018 r., z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego;
- 2) Załącznik Nr 2 - Raport nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2018r.;
- 3) Załącznik Nr 3 - Ocena racjonalności prowadzonej przez Bank polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze, albo informacja o braku takiej polityki;
- 4) Załącznik Nr 4 - Ocena stosowania przez Bank „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz ocena sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych w 2018 r.

W okresie sprawozdawczym, Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A. - zgodnie z wymogami prawa oraz Statutu BOŚ S.A. - sprawowała stały nadzór nad działalnością Banku.

## **1. Skład Rady Nadzorczej w 2018 r.**

W 2018 roku Rada Nadzorcza BOŚ SA pracowała w ośmioosobowym składzie.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- 1) Wojciech Wardacki - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- 2) Andrzej Matysiak - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- 3) Emil Ślązak – Sekretarz Rady Nadzorczej
- 4) Janina Goss
- 5) Oskar Kowalewski
- 6) Paweł Mzyk
- 7) Piotr Sadownik
- 8) Marian Szołucha

W 2018 roku w składzie Rady Nadzorczej zostały dokonane następujące zmiany:

- 1) w dniu 13 lutego 2018 r. Pan Paweł Mzyk złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej,
- 2) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. odbywające się w dniu 13 lutego 2018 r.:
  - odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Oskara Kowalewskiego,
  - powołało do składu Rady Nadzorczej Panią Iwonę Dudę oraz Pana Dariusza Wasilewskiego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- 1) Wojciech Wardacki - Przewodniczący
- 2) Andrzej Matysiak - Wiceprzewodniczący
- 3) Emil Ślązak - Sekretarz
- 4) Iwona Duda
- 5) Janina Goss
- 6) Piotr Sadownik
- 7) Marian Szołucha
- 8) Dariusz Wasilewski

## **2. Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej w 2018 r.**

Wykonując swoje obowiązki związane z bieżącym nadzorem nad działalnością Banku, w 2018 r. Rada Nadzorcza odbyła 10 posiedzeń w następujących terminach:

- 15 stycznia – dwa posiedzenia,
- 21 lutego,
- 14 marca,

- 28 kwietnia,
- 16 maja,
- 27 czerwca,
- 12 września,
- 16 października,
- 28 listopada.

Ponadto w 2018 roku Rada Nadzorcza przeprowadziła dziewięć głosowań w trybie poza posiedzeniem, podejmując w rozpatrywanych sprawach stosowne uchwały.

### **3. Najistotniejsze działania Rady Nadzorczej w 2018 r.**

W 2018 roku działania Rady Nadzorczej BOŚ SA obejmowały zarówno kwestie ujęte w rocznym Planie pracy Rady Nadzorczej, jak i wynikające z bieżącej działalności Banku.

Do najistotniejszych spraw, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w 2018 roku należy zaliczyć następujące kwestie:

- 1) regularna ocena sytuacji Banku po upływie kolejnych miesięcy i kwartałów, w tym:
  - monitorowanie postępów we wdrażaniu Programu Postępowania Naprawczego;
  - monitoring zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych;
  - ocena sposobu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego;
  - ocena wyników działalności proekologicznej Banku;
  - ocena wyników audytów wewnętrznych i kontroli zewnętrznych;
- 2) rozpatrzenie i dokonanie oceny sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2017 rok oraz sprawozdań Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2017 rok, a także rozpatrzenie i zaopiniowanie materiałów kierowanych do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A., które odbyło się w dniu 19 czerwca 2018 r.;
- 3) rozpatrzenie i zatwierdzenie szeregu dokumentów przedłożonych Radzie Nadzorczej przez Zarząd, w tym w szczególności:
  - zaktualizowanej wersji Programu Postępowania Naprawczego Banku Ochrony Środowiska S.A.;
  - wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku, a także Struktury organizacyjnej;
  - „Zasad wykonywania kontroli wewnętrznej w BOŚ SA”;
  - „Polityki zgodności Banku Ochrony Środowiska” oraz „Rocznego planu działania Biura Zgodności na 2018 rok”;
  - „Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Ochrony Środowiska S.A.” oraz Polityk Banku dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym: „Polityki zarządzania ryzykiem koncentracji”, „Polityki zarządzania ryzykiem modeli” „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym”, „Polityki zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem rynkowym w księdze handlowej, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz Zestawu

całkowitych wewnętrznych ilościowych limitów w zakresie ryzyka finansowego w BOŚ S.A.”;

- „Polityki Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie zarządzania kapitałem i procesem ICAAP”;
  - „Planu kapitałowego na lata 2018-2021, tj. na okres realizacji PPN”;
  - „Długoterminowego planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych BOŚ S.A. na lata 2018-2021” oraz „Strategii Płynnościowej BOŚ S.A. na lata 2018-2021”;
  - „Polityki inwestycyjnej BOŚ S.A. wobec spółek Grupy Kapitałowej Banku do roku 2020”;
  - Aktualizacji „Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2016 – 2020” na okres 2018 – 2021;
  - Planu finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2019 rok;
- 4) rozpatrzenie i podjęcie uchwał w sprawach należących do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej, w tym w szczególności:
- powołanie, po uzyskaniu zgody KNF, Wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku;
  - przeprowadzenie w lutym 2018 roku zmian w składzie Zarządu Banku;
  - ustalenie na rok 2018 celów zarządczych, celów nadzorowanych obszarów i celów indywidualnych dla członków Zarządu;
  - uchwalenie „Polityki oceny adekwatności kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu BOŚ S.A.;
  - uchwalenie Regulaminu „Organizacja i zadania Komitetu Audytu Wewnętrznego”.

#### **4. Działalność i skład Komitetów Rady Nadzorczej**

##### **4.1. Komitet Audytu Wewnętrznego (KAW)**

W 2018 roku Komitet Audytu Wewnętrznego działał w składzie czteroosobowym.

W związku ze zmianami w składzie Rady Nadzorczej dokonanymi przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 13 lutego 2018 r., skład Komitetu przedstawiał się następująco:

- |                      |  |
|----------------------|--|
| 1) Wojciech Wardacki | Przewodniczący Komitetu                        |
| 2) Oskar Kowalewski  | Wiceprzewodniczący Komitetu (do 13.02.2018 r.) |
| 3) Iwona Duda        | Wiceprzewodnicząca Komitetu (od 21.02.2018 r.) |
| 4) Emil Ślęzak       | Członek Komitetu                               |
| 5) Marian Szołucha   | Członek Komitetu                               |

Komitet działał w oparciu o uchwalony przez Radę Nadzorczą Regulamin „Organizacja i zadania Komitetu Audytu Wewnętrznego”.

W 2018 roku ww. Regulamin był dwukrotnie nowelizowany. Nowelizacja była związana przede wszystkim z koniecznością dostosowania działalności Komitetu do wymogów określonych w „Rekomendacji H” Komisji Nadzoru Finansowego, a także do wymogów określonych w: a) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach; b) Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i banków powierniczych.

W 2018 roku posiedzenia KAW odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu i bieżącymi potrzebami Banku (plan pracy Komitetu na 2018 r. został w pełni zrealizowany). W 2018 roku odbyło się 13 posiedzeń Komitetu Audytu Wewnętrznego, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń.

W posiedzeniach KAW uczestniczyli każdorazowo Prezes Zarządu Banku (z wyjątkiem posiedzenia w dniu 15.01.2018r.) oraz Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego i Dyrektor Biura Zgodności, a także - w przypadku rozpatrywania zagadnień z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej - Dyrektor Departamentu Rachunkowości (posiedzenia KAW w dniach: 28.02.2018 r., 14.03.2018 r., 10.08.2018 r., 12.09.2018 r.) oraz przedstawiciele Audytora zewnętrznego - Firmy Mazars Audyt sp. z o.o. (posiedzenia KAW w dniach: 24.01.2018 r., 28.02.2018 r., 14.03.2018 r., 18.07.2018 r., 10.08.2018 r.).

W 2018 r. Komitet Audytu Wewnętrznego wydawał opinie, wnioski, zalecenia i rekomendacje, mające na celu poprawę bezpieczeństwa i ograniczanie ryzyka w działalności Banku.

Podjęcie działań wynikających z wydanych zaleceń i rekomendacji KAW należało do kompetencji Zarządu Banku i Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Zalecenia Komitetu Audytu Wewnętrznego wydane w 2018 roku zostały w pełni zrealizowane.

Efektami pracy KAW w 2018 r. było m.in.:

- wydanie pozytywnej rekomendacji w sprawie zatrudnienia nowej osoby na stanowisku dyrektora komórki audytu wewnętrznego oraz dyrektora komórki do spraw zgodności;
- zatwierdzenie aktualizacji Mapy Ryzyka w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- rozpatrzenie i przyjęcie: 1) Informacji nt. realizacji „Strategii Departamentu Audytu Wewnętrznego na lata 2016 – 2020 zbieżnej z Ramową Strategią Rozwoju BOŚ S.A.”; 2) Informacji o wynikach samooceny Departamentu Audytu Wewnętrznego za rok 2017; 3) Informacji o stanie realizacji Programu zapewnienia i poprawy jakości pracy Departamentu Audytu Wewnętrznego na lata 2015-2018.

- rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej, m.in. w odniesieniu do następujących dokumentów:
  - o aktualizacja „Rocznego planu audytów wewnętrznych na rok 2018 oraz Planu wieloletniego na lata 2018 - 2020”, a także „Planu audytów wewnętrznych na rok 2019 oraz wieloletniego planu audytów na lata 2019 – 2021”;
  - o „Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.”;
  - o Polityka zgodności w Banku Ochrony Środowiska SA,
  - o „Zasady wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku Ochrony Środowiska S.A.”;
  - o „Karta audytu wewnętrznego – Zasady (regulamin) funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego w Banku Ochrony Środowiska S.A.”;
  - o cykliczne (kwartalne) informacje o wynikach audytów wewnętrznych oraz kontrolach zewnętrznych przeprowadzonych w Banku;
  - o cykliczne (kwartalne) informacje na temat ryzyka braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz kontrolach zgodności przeprowadzonych przez komórkę ds. zgodności;
  - o cykliczne sprawozdania z realizacji zaleceń KNF wynikających z przeprowadzonych w Banku kontroli i inspekcji, w tym także wydanych po ocenie BION;
  - o informacja o przeprowadzonych przez Biuro Zgodności działaniach dostosowujących wewnętrzne regulacje Banku do przepisów krajowych i unijnych w zakresie Regulacji MIFID II/MIFIR.
- przygotowanie dla Rady Nadzorczej - w oparciu o otrzymywane od Zarządu Banku oraz od Departamentu Audytu Wewnętrznego i Biura Zgodności materiały i informacje – rekomendacji w sprawie oceny systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. w 2018 r. W skali od 1 do 4 (gdzie 1 jest oceną najlepszą) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej, podobnie jak rok wcześniej, została oceniona na poziomie 2: „Adekwatny i skuteczny z niedociągnięciami”. Rada Nadzorcza zaakceptowała przedstawioną ocenę - zgodnie z rekomendacją Komitetu. Uzasadnienie oceny zostało zawarte w załączniku nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

#### **4.2. Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji (KWN)**

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji został powołany przez Radę Nadzorczą w dniu 27 czerwca 2018 r. w wyniku przekształcenia dotychczas działającego komitetu - Komitetu ds. Wynagrodzeń. Przyczyną powołania nowego Komitetu i poszerzenia jego kompetencji była konieczność dostosowania działalności Komitetu do wymogów określonych w przepisach nadzorczych, w tym m.in.:

- 1) art. 9cb. i 22aa. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe;
- 2) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 22 listopada 2012r. dotyczących oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje;

- 3) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UW, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 27 czerwca 2016 r.

Zadania dotychczasowego Komitetu ds. Wynagrodzeń zostały poszerzone o kompetencje dotyczące wspierania Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej w zakresie realizacji zadań wynikających z polityki oceny adekwatności kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku oraz członków tych organów. Nowe kompetencje nadane Komitetowi ds. Wynagrodzeń i Nominacji przyczyniają się do sprawowania skutecznego nadzoru nad Bankiem poprzez potwierdzanie posiadania przez członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu odpowiednich kwalifikacji, rękojmi należytego wykonywania obowiązków, niezależności i braku konfliktu interesów.

W 2018 roku Komitet działał w składzie trzyosobowym.

W związku ze zmianami w składzie Rady Nadzorczej dokonanymi przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 13 lutego 2018 r., w skład Komitetu w 2018 r. wchodził:

- 1) Piotr Sadownik - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Oskar Kowalewski - Wiceprzewodniczący Komitetu (do 13.02.2018 r.)
- 3) Dariusz Wasilewski - Wiceprzewodniczący Komitetu (od 21.02.2018 r.)
- 4) Janina Goss – Członek Komitetu.

W 2018 r. odbyło się 5 posiedzeń Komitetu, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń. Posiedzenia Komitetu odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu oraz potrzebami Banku.

W posiedzeniach, poza członkami Komitetu, uczestniczył także Prezes Zarządu Banku oraz Dyrektor Departamentu Kadr i Szkolenia.

Tematyka posiedzeń koncentrowała się przede wszystkim wokół:

- implementacji przepisów art. 22aa. ustawy - Prawo bankowe oraz Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje;
- wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących w Banku stanowiska kierownicze, w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Komitet wydawał opinie, wnioski i rekomendacje z zakresu polityki wynagrodzeń. Podjęcie działań wynikających z wydanych opinii, wniosków i rekomendacji należało do kompetencji – odpowiednio – Rady Nadzorczej i Zarządu Banku. Wszystkie



opinie, wnioski i rekomendacje wydane w 2018 roku zostały w pełni uwzględnione i zrealizowane.

Efektami prac Komitetu było w szczególności:

- rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej, w odniesieniu do nw. dokumentów:
  - projektu „Polityki oceny adekwatności kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.”,
  - projektu „Polityki oceny adekwatności kandydatów na stanowiska kluczowe i osób zajmujących stanowiska kluczowe w Banku Ochrony Środowiska S.A.”;
- wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej m.in. w odniesieniu do:
  - wysokości Wynagrodzenia Stałego dla nowo powołanego Członka Zarządu Banku;
  - oceny wyniku i realizacji zadań za rok 2017 dla Członków Zarządu Banku (wraz z propozycją nieprzyznawania premii za wyniki roku 2017);
  - celów zarządczych, celów nadzorowanego Obszaru i celów indywidualnych dla poszczególnych Członków Zarządu na 2018 r.
- wydanie opinii w odniesieniu do:
  - projektowanych zmian na Liście osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. (tj. mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku) oraz propozycji nieprzyznania tym osobom wynagrodzenia zmiennego za 2017r.,
  - wyników analizy istotności wpływu poszczególnych spółek zależnych na profil ryzyka Banku, wg stanu na dzień 30.06.2018r., zgodnie z Polityką wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.;
- przygotowanie dla Rady Nadzorczej – zgodnie z „Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego – „Oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w BOŚ S.A. w 2018 r.”, wraz z projektem oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy Polityka Wynagradzania w BOŚ S.A. sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku. Informacja nt. dokonanej oceny została zawarta w załączniku nr 2 do niniejszego Sprawozdania.

### **4.3. Komitet ds. Ekologii (KEK)**

Podstawowe zadania Komitetu ds. Ekologii obejmują:

- opiniowanie i przygotowywanie dla Rady Nadzorczej rekomendacji w odniesieniu do kwartalnych informacji nt. działalności proekologicznej Banku i inicjatyw z tego zakresu oraz rozwijanych przez Bank kierunków finansowania projektów proekologicznych,
- wspieranie współpracy Banku z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska,

- przygotowywanie dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku rekomendacji i opinii dotyczących rozwoju oferty produktów bankowych o charakterze ekologicznym.

W 2018 roku Komitet działał w składzie trzyosobowym.

W związku ze zmianami w składzie Rady Nadzorczej dokonanymi przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 13 lutego 2018 r., w skład Komitetu w 2018 r. wchodził:

- 1) Andrzej Matysiak – Przewodniczący Komitetu
- 2) Paweł Mzyk – Wiceprzewodniczący Komitetu (do 13.02.2018 r.)
- 3) Dariusz Wasilewski – Wiceprzewodniczący Komitetu (od 21.02.2018 r.)
- 4) Janina Goss – Członek Komitetu.

W 2018 roku odbyło się 5 posiedzeń Komitetu, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń. Posiedzenia Komitetu odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu oraz potrzebami Banku.

W posiedzeniach, poza członkami Komitetu, uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Banku oraz przedstawiciele kadry kierowniczej Centrali Banku, w tym w szczególności Dyrektor Zarządzający, kierujący pionem zarządczo-operacyjnym oraz Główny Ekolog Banku.

W 2018 r. tematyka posiedzeń Komitetu koncentrowała się przede wszystkim wokół kwartalnych sprawozdań z działalności proekologicznej Banku, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z Narodowym oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Komitet ds. Ekologii wydawał w tym zakresie stosowne rekomendacje dla Rady Nadzorczej (pozytywne).

Ponadto – wśród najważniejszych zagadnień związanych z rozwojem działalności proekologicznej Banku - w trakcie posiedzeń Komitetu omawiano m.in.:

- informację o podejmowanych przez Bank rozmowach z WFOŚiGW na temat aktywizowania współpracy pomiędzy Funduszami a Bankiem,
- informację nt. bieżącego stanu obsługi Programu preferencyjnych pożyczek i dotacji ze środków NFOŚiGW na rozwój mikroinstalacji OZE „Prosument II” oraz stanu negocjacji dotyczących współpracy z poszczególnymi WFOŚiGW w tym zakresie,
- informację nt. przygotowań Banku do obsługi planowanego przez NFOŚiGW Programu dopłat do energooszczędnych budynków drewnianych (Komitet pozytywnie ocenił działania Banku w tym obszarze),
- informację nt. zmian struktury organizacyjnej oraz zadań realizowanych przez kadry ekologiczne (celem wdrożonych zmian było pełne zaangażowanie obszaru biznesowego w sprzedaż produktów proekologicznych, przy jednoczesnym bazowaniu na wiedzy eksperckiej kadry ekologicznej), a także wpływu tych zmian na jakość świadczonych przez Bank usług i sprzedaż produktów proekologicznych,

- możliwość udziału Banku w obsłudze Programu Czyste Powietrze (Bank przygotował m.in. ofertę komercyjnego kredytowania uzupełniającego na finansowanie kosztów niekwalifikowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu),
- informację nt. przebiegu i wyników Konkursu „Ambasador Ekomarki BOŚ”, którego głównym celem było podniesienie poziomu wiedzy ekologicznej wśród pracowników Banku (wyniki konkursu zostały ocenione pozytywnie, a dalsze działania w zakresie ciągłego doskonalenia wiedzy i postaw ekologicznych są kontynuowane).

#### **4.4. Komitet ds. Ryzyka (KR)**

Komitet ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą w nadzorze nad obszarem ryzyka, realizując zadania przewidziane w Ustawie Prawo bankowe, Statucie Banku oraz uchwałach Rady Nadzorczej.

W 2018 roku Komitet ds. Ryzyka działał w składzie czteroosobowym.

W związku ze zmianami w składzie Rady Nadzorczej dokonanyimi przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 13 lutego 2018 r., skład Komitetu przedstawiał się następująco:

- |                      |                                     |
|----------------------|-------------------------------------|
| 1) Emil Ślęzak       | Przewodniczący Komitetu             |
| 2) Marian Szolucha   | Wiceprzewodniczący Komitetu         |
| 3) Oskar Kowalewski  | Członek Komitetu (do 13.02.2018 r.) |
| 4) Iwona Duda        | Członek Komitetu (od 21.02.2018 r.) |
| 5) Wojciech Wardacki | Członek Komitetu                    |

W 2018 roku posiedzenia Komitetu ds. Ryzyka odbywały się w miarę potrzeb, uwarunkowanych przede wszystkim realizacją Planu pracy Komitetu i potrzebami Banku.

W 2018 r. odbyło się 8 posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka, co zostało udokumentowane w protokołach z posiedzeń.

W posiedzeniach Komitetu uczestniczyli:

- 1) Prezes Zarządu Banku i/lub Wiceprezes nadzorujący Obszar Ryzyka,
- 2) Dyrektorzy komórek organizacyjnych Centrali z Obszaru Ryzyka oraz w zależności od potrzeb, Dyrektorzy komórek organizacyjnych Centrali z Obszaru Biznesowego Banku,
- 3) Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz Dyrektor Biura Zgodności lub pracownicy tych komórek wskazani przez ww. Dyrektorów,

Dodatkowo, Członkowie Komitetu przyjęli zasadę, że w posiedzeniach Komitetu mogą uczestniczyć Członkowie Rady Nadzorczej nie będący Członkami Komitetu.

Do głównych zadań Komitetu ds. Ryzyka należy wsparcie Rady Nadzorczej w nadzorze nad obszarem ryzyka. Realizując główne zadania Komitet w szczególności:

- 1) opiniuje całościowo bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka, w tym:
  - a) przyjmuje okresowe raporty/informacje Zarządu Banku o najważniejszych wydarzeniach mających wpływ na poziom ryzyka w Banku oraz o znaczących zmianach w procesie i systemie zarządzania ryzykiem,
  - b) przyjmuje okresowe sprawozdania/raporty/informacje Zarządu Banku o poziomie ryzyka, zwiększonej ekspozycji na dane ryzyko, o sposobach identyfikacji i monitorowania ryzyka oraz podjętych działaniach w celu zmniejszenia ryzyka;
- 2) opiniuje opracowaną przez Zarząd Banku strategię zarządzania ryzykiem w działalności Banku oraz przedkładać przez Zarząd informacje dotyczące realizacji tej strategii, a także wspiera Radę Nadzorczą w nadzorze nad wdrażaniem tej strategii w Banku;
- 3) weryfikuje, czy ceny pasywów i aktywów oferowane klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku i jego strategię w zakresie ryzyka, a w przypadku, gdy ceny te nie odzwierciedlają w odpowiedni sposób rodzajów ryzyka zgodnie z tym modelem i tą strategią, przedstawia Zarządowi Banku propozycje mające na celu zapewnienie adekwatności cen pasywów i aktywów do tych rodzajów ryzyka.

W 2018 roku efektami pracy Komitetu było między innymi:

- 1) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do materiałów i dokumentów dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, w tym w szczególności, do:
  - kwartalnych raportów „Ryzyko bankowe”,
  - regulacji dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym w szczególności:
    - Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w BOŚ S.A.,
    - Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w BOŚ S.A.,
    - Polityki zarządzania ryzykiem koncentracji w BOŚ S.A.,
    - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem płynności,
    - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym w księdze handlowej,
    - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej,
    - Zestawu całkowitych wewnętrznych ilościowych limitów w zakresie ryzyka finansowego w BOŚ S.A.,
    - Długoterminowego planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych BOŚ S.A. na lata 2018-2021,
    - Strategii Płynnościowej BOŚ S.A. na lata 2018-2021,
    - Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A.,
    - Polityki zarządzania ryzykiem modeli w BOŚ S.A.;
  - Regulaminu udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń oraz innych zobowiązań pozabilansowych członkom organów Banku, osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z wymienionymi, oraz na ich zlecenie,
  - Regulaminu udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń oraz innych

- zobowiązań pozabilansowych jednostkom zależnym i stowarzyszonym z Bankiem, akcjonariuszom Banku, podmiotom powiązanim kapitałowo lub organizacyjnie z akcjonariuszami, pracownikom Banku, oraz na ich zlecenie;
- 2) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do zagadnień dotyczących adekwatności kapitałowej oraz kapitału wewnętrznego, w tym w szczególności:
    - Raportu z przeglądu procesu ICAAP w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. za 2017r.,
    - Polityki BOŚ S.A. w zakresie zarządzania kapitałem i procesem ICAAP,
    - Planu kapitałowego na lata 2018-2021, tj. na okres realizacji Programu Postępowania Naprawczego Banku;
  - 3) rozpatrzenie i wydanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w odniesieniu do wyników przeglądu procesu oceny adekwatności zasobów płynności ILAAP;
  - 4) rozpatrzenie informacji nt.:
    - działań podejmowanych wobec klientów z portfela farm wiatrowych,
    - najistotniejszych ekspozycji kredytowych mających wpływ na wyniki z tytułu utraty wartości,
    - wybranych ekspozycji kredytowych, wobec których prowadzone były w 2018 r. działania restrukturyzacyjne lub windykacyjne;
  - 5) przygotowanie dla Rady Nadzorczej - w oparciu o otrzymywane od Zarządu Banku materiały i informacje – rekomendacji w sprawie oceny systemu zarządzania ryzykiem w BOŚ S.A. w 2018r. W skali od 1 do 4 (gdzie 1 jest oceną najlepszą) system został oceniony na poziomie 2: adekwatny i skuteczny z niedociągnięciami (ocena o jeden stopień wyższa w porównaniu do oceny za rok 2017). Rada Nadzorcza zaakceptowała przedstawioną ocenę, zgodnie z rekomendacją Komitetu. Uzasadnienie oceny zostało zawarte w załączniku nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

## **5. Samoocena pracy Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2018 r.**

Zgodnie z „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW”, Rada Nadzorcza przedstawia Walnemu Zgromadzeniu ocenę swej pracy w 2018 roku.

Rada Nadzorcza odbyła w 2018 r. 10 posiedzeń, a także przeprowadziła 9 głosowań w trybie poza posiedzeniem, zakończonych podjęciem przez Radę wnioskowanych uchwał.

Liczba posiedzeń Rady Nadzorczej istotnie przekroczyła obowiązki wynikające zarówno z § 19 ust. 2 Statutu Banku („*Posiedzenia Rady Nadzorczej zwoływane są przez jej przewodniczącego w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał*”), jak i z art. 389 § 3 Kodeksu spółek handlowych („*Rada nadzorcza powinna być zwoływana w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku obrotowym*”).

Działania Rady Nadzorczej obejmowały w 2018 r. kwestie ujęte w ramowym Planie pracy Rady, jak również wynikające z bieżącej działalności Banku.

Czynności, do których zobowiązana jest Rada Nadzorcza były wykonywane terminowo i z najwyższą starannością. Decyzje podejmowane były po szczegółowym rozpatrzeniu i wysłuchaniu argumentacji Zarządu.

Osoby powoływane do Rady Nadzorczej - w celu zapewnienia wszechstronności i różnorodności tego organu – reprezentowały/reprezentują różne kierunki wykształcenia i umiejętności, wysokie kwalifikacje oraz bogate doświadczenie zawodowe.

Każdy z Członków Rady Nadzorczej na bieżąco interesował się sytuacją Banku, co wynikało nie tylko z pełnionej funkcji, ale też z wykształcenia, doświadczenia i zainteresowań. Część istotnych spostrzeżeń i opinii znalazło odbicie w protokołach z posiedzeń Rady.

Wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę całej Rady Nadzorczej. Członkowie Rady poświęcali niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków, wynikających z zasiadania w organie nadzorującym, w tym także w komitetach Rady Nadzorczej (każdy z Członków Rady Nadzorczej zasiadał/zasiada co najmniej w jednym Komitecie).

Zasadą było uczestnictwo wszystkich Członków Rady Nadzorczej w jej posiedzeniach. Nieliczne przypadki nieobecności były zawsze usprawiedliwiane.

Aktywność i zaangażowanie poszczególnych Członków Rady pozwoliło na należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej, jako organu nadzorującego.

W świetle obowiązków kodeksowych i statutowych, Rada Nadzorcza należycie wypełniała swoje obowiązki, wynikające ze stałego nadzoru nad Spółką. Przejawiało się to w szczególności w bieżącym monitorowaniu:

- realizacji założeń Programu Postępowania Naprawczego oraz bieżącej sytuacji finansowej Banku. Kwestia ta jako zasadnicza dla Banku, była omawiana na każdym posiedzeniu. Rada rozpatrywała cykliczne (miesięczne) informacje dotyczące uzyskiwanych wyników finansowych Banku – zarówno na tle Planu postępowania naprawczego, jak i na tle wyników innych banków sektora. Rada Nadzorcza szczególną uwagę zwracała na konieczność podejmowania bardziej aktywnych i skutecznych działań na rzecz wzrostu przychodów Banku, w tym wzrost sald i skali działalności kredytowej;
- zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych (zaangażowanie Banku w tę branżę skutkowało wzrostem ryzyka koncentracji, a w konsekwencji koniecznością utworzenia dodatkowych odpisów i spadkiem wyniku finansowego Banku na koniec 2016 r.). Zarząd Banku – zgodnie z oczekiwaniem Rady Nadzorczej – cyklicznie prezentował na posiedzeniach Rady informacje dotyczące stanu portfela farm wiatrowych i sytuacji poszczególnych farm oraz informacje dotyczące zarządzania ryzykiem w tym obszarze. Podjęte w 2017 oraz 2018 roku działania skutkowały m.in. poprawą struktury portfela farm wiatrowych, spadkiem salda tych kredytów oraz malejącym udziałem portfela farm wiatrowych w portfelu kredytowym ogółem;

- jakości zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego. Szczegółowe informacje w tym zakresie były cyklicznie (co kwartał) rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i przez Komitet ds. Ryzyka;
- wyników kontroli i audytów wewnętrznych, a także wyników kontroli zewnętrznych. Raporty w tej sprawie były cyklicznie rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i Komitet Audytu Wewnętrznego;
- działalności proekologicznej Banku, w tym finansowania przedsięwzięć środowiskowych, w szczególności we współpracy z Narodowym oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - jako realizacji statutowej misji BOŚ S.A. Szczegółowe raporty w tej sprawie były cyklicznie rozpatrywane zarówno przez Radę Nadzorczą, jak i Komitet ds. Ekologii.

Ponadto – zgodnie z wymogami wynikającymi z Kodeksu spółek handlowych, a także Zasad Ładu Korporacyjnego wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, Dobrych Praktyk Spółek notowanych na GPW oraz Ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym - Rada Nadzorcza:

- dokonała oceny sytuacji Banku w 2018 r., z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego (załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2018 r. (załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny racjonalności prowadzonej przez Bank polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze (załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny stosowania przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego w 2018 r. (załącznik Nr 4 do niniejszego sprawozdania);
- dokonała oceny sprawozdań Zarządu z działalności oraz sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za 2018 rok w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym. Rada Nadzorcza wydała w tej sprawie stosowne oświadczenie, które zostało podane do publicznej wiadomości, zgodnie z art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych, § 70 ust. 1 pkt 14 i § 71 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim oraz § 20 ust. 11 pkt 9 Statutu Banku;
- rozpatrzyła i zaopiniowała prezentowane Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd Banku „Sprawozdanie o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem – za 2018 rok”.

## **6. Informacja nt. spełniania kryteriów niezależności przez Członków Rady Nadzorczej w 2018 r.**

W 2018 r. w skład Rady Nadzorczej BOŚ S.A. wchodził:

- 1) Wojciech Wardacki
- 2) Andrzej Matysiak
- 3) Emil Ślązak
- 4) Iwona Duda (od 13 lutego 2018r.)
- 5) Janina Goss
- 6) Oskar Kowalewski (do 13 lutego 2018r.)
- 7) Paweł Mzyk (do 13 lutego 2018r.)
- 8) Piotr Sadownik
- 9) Marian Szołucha
- 10) Dariusz Wasilewski (od 13 lutego 2018r.)

Zgodnie z:

- przyjętymi do stosowania w Banku „Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW”, zgodnie z którymi „Rada Nadzorcza ocenia, czy istnieją związki lub okoliczności, które mogą wpływać na spełnienie przez danego członka Rady kryteriów niezależności”,
- Zaleceniem Komisji Europejskiej dotyczącym roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) - zgodnie z którym Rada Nadzorcza powinna określić niezależność swoich Członków,
- postanowieniami Regulaminu Rady Nadzorczej BOŚ SA,

Rada Nadzorcza dokonała oceny, czy istnieją związki lub okoliczności, mogące wpływać na spełnianie przez poszczególnych członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności i określiła status niezależności swoich członków.

W wyniku złożonych przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeń, a także w wyniku dokonanej przez Radę Nadzorczą oceny, Rada Nadzorcza uznała, że w 2018 roku:

- 1) kryteria niezależności spełniali:
  - Pan Wojciech Wardacki
  - Pan Emil Ślązak
  - Pani Janina Goss
  - Pani Iwona Duda
  - Pan Piotr Sadownik
  - Pan Marian Szołucha
  - Pan Dariusz Wasilewski
- 2) kryteriów niezależności nie spełniał Pan Andrzej Matysiak, z uwagi na powiązania z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w akcjonariacie BOŚ SA.

Rada Nadzorcza uznała ponadto, że:



- kryteria niezależności spełniali również Członkowie Rady Nadzorczej, pełniący funkcje do 13 lutego 2018 r. – Pan Oskar Kowalewski oraz Pan Paweł Mzyk,
- kryteria niezależności określone w Ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, spełniali wszyscy Członkowie Komitetu Audytu Wewnętrznego.

**7. Informacja nt. spełniania przez członków Rady Nadzorczej wymogów z art. 129 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1089 z późn. zm.)**

Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym wprowadziła szczególne wymogi wobec członków Rady Nadzorczej będących członkami Komitetu Audytu Wewnętrznego.

Przepis art. 129 ust. 1 ww. Ustawy wymaga, by przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu Wewnętrznego posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Wymóg ten – zgodnie ze złożonymi oświadczeniami – spełniali wszyscy członkowie Rady Nadzorczej wchodzący w skład Komitetu Audytu Wewnętrznego:

- 1) Pan Wojciech Wardacki
- 2) Pani Iwona Duda (od 13 lutego 2018 r.)
- 3) Pan Oskar Kowalewski (do 13 lutego 2018 r.)
- 4) Pan Emil Ślęzak
- 5) Pan Marian Szolucha

Przepis art. 129 ust. 5 ustawy wymaga, by członkowie Komitetu Audytu Wewnętrznego posiadali wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości, przy czym warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu Wewnętrznego posiada wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości.

Powyższy warunek – zgodnie ze złożonymi oświadczeniami - spełniali wszyscy członkowie Rady Nadzorczej wchodzący w skład Komitetu Audytu Wewnętrznego:

- 1) Pan Wojciech Wardacki
- 2) Pani Iwona Duda (od 13 lutego 2018 r.)
- 3) Pan Oskar Kowalewski (do 13 lutego 2018 r.)
- 4) Pan Emil Ślęzak
- 5) Pan Marian Szolucha.

## **8. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z dokonanej oceny:**

- **sprawozdań Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ SA za 2018 rok, tj.:**
  - o **skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku,**
  - o **sprawozdania finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku,**
  - o **sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2018 rok**
  - o **sprawozdania Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2018 rok,**
- w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym;**
- **wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku osiągniętego przez Bank w 2018 roku.**

Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A., na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 43 ust. 1 i 2 Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A. dokonała pozytywnej oceny w zakresie zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym:

- 1) skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (skonsolidowane sprawozdanie finansowe),
- 2) sprawozdania finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (jednostkowe sprawozdanie finansowe),
- 3) sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2018 rok
- 4) sprawozdania Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2018 rok

na podstawie:

- treści zawartych w wyżej wymienionych sprawozdaniach, przedłożonych i omówionych przez Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- sprawozdań z badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego (sprawozdania finansowe) oraz sprawozdania dodatkowego firmy audytorskiej dla Komitetu Audytu Wewnętrznego,
- spotkań z przedstawicielami firmy audytorskiej, w tym z kluczowym biegłym rewidentem,
- rekomendacji Komitetu Audytu Wewnętrznego w sprawie zaopiniowania zbadanych sprawozdań finansowych.

Prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. sporządzonych za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku została również potwierdzona przez opinię wydaną przez uprawnionego niezależnego biegłego rewidenta, która nie zawiera żadnych zastrzeżeń.

Oświadczenie Rady Nadzorczej w sprawie dokonanej oceny zostało przekazane do publicznej wiadomości w raporcie rocznym w dniu 14 marca 2019 r., zgodnie z § 70 ust. 1 pkt 14 i § 71 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca

2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim oraz § 20 ust. 11 pkt 9 Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A.

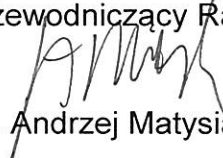
Ponadto Rada Nadzorcza - po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 15 maja 2019 r. - pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu dotyczący podziału zysku Banku za 2018 rok, zgodnie z którym osiągnięty w 2018 roku zysk netto w wysokości 65 012 670,65 zł (sześćdziesiąt pięć milionów dwanaście tysięcy sześćset siedemdziesiąt złotych i 65/100) ma zostać w całości przeznaczony na kapitał zapasowy.

Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Walnego Zgromadzenia w tej sprawie, rekomendując Walnemu Zgromadzeniu jej uchwalenie.

\*\*\*

Składając niniejsze sprawozdanie Rada Nadzorcza wnosi do Walnego Zgromadzenia o jego zatwierdzenie.

Za Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.  
Wiceprzewodniczący Rady

  
dr inż. Andrzej Matysiak

Warszawa, 15 maja 2019 r.



**Ocena sytuacji Banku w 2018 r., z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego.**

Podstawę przygotowania przez Radę Nadzorczą oceny w powyższym zakresie stanowią zasady ładu korporacyjnego zawarte w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016”.

**1. Zwięzła ocena sytuacji Banku w 2018 r.**

Rada Nadzorcza dokonała oceny sytuacji Banku w 2018 r. na podstawie:

- bieżących informacji nt. sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku rozpatrywanych w ciągu roku na posiedzeniach Rady Nadzorczej,
- sprawozdań komórki ds. zgodności oraz sprawozdań komórki audytu wewnętrznego z wyników przeprowadzonych audytów i kontroli,
- analizy sprawozdania Zarządu z działalności Banku w 2018 r.,
- analizy sprawozdania finansowego BOŚ S.A. za 2018 r.,
- sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Banku za rok obrotowy 2018 oraz informacji audytora nt. przebiegu i wyników ww. badania.

Oceniając sytuację Banku w 2018 roku, Rada Nadzorcza zwraca uwagę i pozytywnie ocenia następujące fakty:

- 1) w lutym 2018 roku Bank przygotował, a Rada Nadzorcza zatwierdziła aktualizację Programu Postępowania Naprawczego. Dzięki konsekwentnie prowadzonym działaniom naprawczym, w 2018 roku BOŚ S.A. wykazał zysk netto w wysokości 65 mln zł wobec zysku w wysokości 24,4 mln zł rok wcześniej i wobec straty w wysokości 68 mln zł w 2016 r. Uzyskany wynik finansowy jest najlepszym wynikiem Banku od 2000 r. Sukcesem Banku jest również wypracowany wynik z tytułu odsetek, który w ostatnim kwartale 2018 był najwyższy w historii i przekroczył 100 mln zł. Na uwagę zasługuje również wypracowany wynik na działalności bankowej w wysokości ponad 505 mln zł, wobec ok. 489 mln zł w 2017 r.;
- 2) w ramach realizacji Programu Postępowania Naprawczego Bank realizował działania restrukturyzacyjne, w tym m.in. zoptymalizował model biznesowy, który w większej mierze został ukierunkowany na działalność specjalistyczną (ekologia i finansowanie projektów o charakterze proekologicznym). Nowy model charakteryzuje się koncentracją na bankowości korporacyjnej, w szczególności na małych i średnich przedsiębiorstwach, oraz odpowiednim sprofilowaniem oferty dla klientów indywidualnych;

- 3) w 2018 roku Bank rozwijał działalność na rynku finansowania projektów proekologicznych - sprzedaż kredytów proekologicznych wzrosła o 17,3% wobec roku 2017 i wyniosła 864,7 mln zł. Saldo kredytów proekologicznych wyniosło na koniec 2018 roku ponad 4,4 mld zł, a udział kredytów udzielonych na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój stanowi 34,85% salda kredytów ogółem w Banku (34,70% na koniec 2017 roku);
- 4) zmiana modelu biznesowego umożliwiła Bankowi istotną poprawę wskaźników efektywności - stopa zwrotu z kapitału (ROE) zwiększyła się z poziomu 1,4% w 2017 roku do poziomu 3,4% w 2018 roku (pomimo wzrostu kapitałów własnych), stopa zwrotu z aktywów ROA wzrosła z poziomu 0,1% w 2017 r. do poziomu 0,3% w 2018 roku, natomiast wskaźnik koszty/dochody ukształtował się na koniec 2018 roku na poziomie 57,9% i zmniejszył się w stosunku do roku 2017 o 3,5 p.p.;
- 5) nastąpiło dalsze ograniczenie ryzyka wynikającego z istotnego zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych. Zasadnicze czynniki mające wpływ na ograniczenie ryzyka, to:
  - systematycznie malejący udział tego portfela w portfelu kredytowym ogółem;
  - systematyczny spadek salda tego portfela - łączna kwota zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych wyniosła na koniec 31 grudnia 2018 roku nieco ponad 1,8 mld zł;
  - poprawa struktury portfela farm wiatrowych, która jest wynikiem poprawy sytuacji finansowej poszczególnych podmiotów, do której przyczyniły się w szczególności: 1) nowelizacja ustawy o OZE przywracająca - od 1 stycznia 2018 roku - obowiązujące wcześniej, korzystniejsze dla inwestorów zasady opodatkowania elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości, 2) wzrost poziomu indeksów cenowych zielonych certyfikatów na Towarowej Giełdzie Energii notowany od początku 2018 roku, 3) prognozowane przez ekspertów utrzymanie w perspektywie długoterminowej trendu wzrostowego cen energii elektrycznej;
- 6) w 2018 roku Bank istotnie zmniejszył poziom ogólnych kosztów administracyjnych – na koniec 2018 roku były one niższe o blisko 19 mln zł (6,4%) wobec poziomu kosztów zrealizowanych w 2017 roku; Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia fakt, że prowadzone działania naprawcze doprowadziły kolejny rok z rzędu do obniżenia kosztów działania Banku. Zasadniczy wpływ na zrealizowany poziom kosztów miały w szczególności: niższe koszty rzeczowe, niższe koszty osobowe, niższe koszty podatków i opłat, w tym niższe koszty BFG oraz niższe koszty amortyzacji;
- 7) w 2018 roku Bank z sukcesem przeprowadził nową emisję akcji, w wyniku której pozyskał ponad 300 mln zł i znacząco wzmocnił bazę kapitałową. Podwyższenie kapitału miało pozytywny wpływ na wzrost buforu bezpieczeństwa i zapasu płynności, co umożliwia Bankowi rozwój akcji kredytowej - pozyskane środki są w głównej mierze alokowane w rozwój akcji kredytowej w obszarze finansowania projektów proekologicznych. Łączny współczynnik kapitałowy wzrósł do 18,03% na koniec 2018 roku wobec 15,27% na koniec 2017 roku, natomiast nowa sprzedaż kredytów i pożyczek wzrosła o 13,5% (Bank udzielił kredytów i pożyczek na kwotę 2 540,7 mln zł wobec 2 238,5 mln zł w 2017 roku);

- 8) prowadzone przez Bank działania miały istotny wpływ na oceny ratingowe wydane przez Agencję ratingową Fitch Ratings Ltd - w lutym 2018 r. Agencja podtrzymała wcześniejsze oceny ratingowe dla Banku, w tym rating długoterminowy na poziomie „B+” z perspektywą stabilną, natomiast w styczniu 2019 r. podwyższyła oceny ratingowe i jednocześnie utrzymała stabilną perspektywę Banku; rating długoterminowy został podwyższony z 'B+' do 'BB-';
- 9) Bank zrealizował w 2018 r. działania mające na celu uproszczenie struktury Grupy kapitałowej, która aktualnie składa się łącznie z czterech podmiotów – dwóch spółek zależnych bezpośrednio (DM BOŚ SA, BOŚ Ekoprofit SA) i jednej spółki zależnej pośrednio od Banku (MS Wind Sp. z o.o.);
- 10) wybrane produkty Banku, tworzone z myślą o zaspokajaniu potrzeb klienta, ale też wspieraniu rozwoju polskiej gospodarki, zostały nagrodzone tytułem „Turbiny Polskiej Gospodarki” w konkursie „Gazety Finansowej”. Wyróżniony został:
  - o Kredyt dla Firmy – nowoczesne finansowanie, ułatwiające mikroprzedsiębiorstwom codzienne funkcjonowanie i inwestycje w rozwój,
  - o EKOfaktoring – wyspecjalizowana usługa, pozwalająca przedsiębiorstwom uzyskać szybki dostęp do gotówki „zamrożonej” w fakturach.

Równocześnie jednak Rada Nadzorcza zwraca uwagę, że:

- suma bilansowa Banku obniżyła się i wyniosła na koniec grudnia 2018 roku 18 082,0 mln zł wobec 19 405,4 mln zł na koniec 2017 roku,
- przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze (nieco ponad 627 mln zł) zmniejszyły się o ok. 5,3% w porównaniu do roku 2017,
- wynik z tytułu opłat i prowizji ustabilizował się na poziomie ok. 60 mln zł i był niższy o ok. 0,6 % wobec 2017 roku,
- nastąpił spadek należności od klientów o ponad 530 mln zł, tj. o ok. 4,3 % w porównaniu do roku 2017; liczba klientów we wszystkich kategoriach uległa obniżeniu – łącznie o ok. 2,4 % wobec roku poprzedniego,
- w 2018 roku BOŚ S.A. zmniejszył swój udział w kredytach, pożyczkach i w depozytach wobec sektora niefinansowego oraz w sumie bilansowej sektora. Udział BOŚ S.A. w sektorze banków komercyjnych na koniec 2018 r. wynosił:
  - o 1,0% w zakresie sumy bilansowej wobec 1,1% na koniec 2017 roku,
  - o 1,3% w zakresie depozytów sektora niefinansowego, wobec 1,4% na koniec 2017 roku,
  - o 0,9% w zakresie kredytów i pożyczek, wobec 1,0% na koniec 2017 roku.
- na działalność Banku w roku 2019 i ewentualnie w latach następnych mogą wpływać niekorzystne czynniki, wśród których do najistotniejszych należy zaliczyć:
  - o skutki ewentualnego ustawowego rozwiązania kwestii kredytów mieszkaniowych w walutach obcych, w tym w CHF. Implementacja proponowanych inicjatyw w zakresie przewalutowania kredytów hipotecznych w walutach obcych miałaby negatywny wpływ zarówno na wyniki finansowe Banku, jak i całego sektora;

- ryzyko istotnego osłabienia kursu złotego wobec CHF i EUR, co spowodowałoby wzrost wolumenu kredytów walutowych, a w ślad za tym wzrost wymogu kapitałowego z tytułu tych kredytów;
- ryzyko wzrostu zmienności na globalnym rynku finansowym oraz obniżenie ratingu zarówno krajowego, jak i Banku – co mogłoby skutkować zwiększonym kosztem finansowania zewnętrznego, jak również utrudnieniami w realizacji transakcji z zakresu zarządzania ryzykiem walutowym i stopy procentowej oraz w dostępie do finansowania zagranicznego;
- ryzyko utrzymywania się stóp procentowych na niskim poziomie lub kolejne obniżki stóp procentowych zarówno w PLN, jak i walutach obcych, co doprowadziłoby do spadku wyniku odsetkowego Banku.

Oceniając sytuację Banku w 2018 roku Rada Nadzorcza podkreśla, że na pozytywną ocenę zasługuje konsekwentna realizacja Programu Postępowania Naprawczego, która przyniosła pozytywne, wymierne efekty w wielu obszarach działania Banku. Przeprowadzona restrukturyzacja, w tym zmiana modelu biznesowego przełożyła się na istotny wzrost wyniku finansowego oraz poprawę wskaźników efektywności. Aktualnie, po zakończeniu etapu restrukturyzacji kosztowej, optymalizacji bilansu oraz poprawy pozycji kapitałowej i płynnościowej, Bank wchodzi w etap zrównoważonego rozwoju biznesu. Pozytywnie oceniając efekty podejmowanych przez Zarząd wysiłków i działań na rzecz naprawy sytuacji Banku, Rada Nadzorcza wskazuje na te obszary, w których Bank – w porównaniu do innych banków sektora – nadal dysponuje rezerwami. Rada Nadzorcza w szczególności rekomendowała Zarządowi:

- dalsze zwiększanie rynkowej aktywności Banku, w tym intensyfikację działań na rzecz wzrostu liczby klientów oraz dalszej poprawy jakości ich obsługi (w tym także za pośrednictwem nowoczesnych kanałów elektronicznych);
- intensyfikację działań sprzedażowych mających na celu wzrost przychodów Banku, a w konsekwencji dalsze zwiększanie efektywności jego działania, wyrażonej m.in. wskaźnikami ROE, ROA i C/I.

Osiągnięciu ww. celów ma sprzyjać zatwierdzona przez Radę Nadzorczą, w listopadzie 2018 roku, zaktualizowana „Ramowa Strategia Rozwoju BOŚ S.A. na lata 2016-2020” na okres 2018-2021. Zaktualizowane cele strategiczne zakładają m.in. uzyskanie docelowo: wskaźnika ROE powyżej 7,7 %, zysku netto na poziomie powyżej 180 mln zł; wskaźnika C/I poniżej 47 %, wzrost udziału kredytów proekologicznych w portfelu ogółem powyżej 40%. Realizacji postawionych celów będzie służyć m.in.:

- wzrost finansowania inwestycji proekologicznych oraz efekt synergii ze współpracy z partnerami, w tym w szczególności z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW. Strategia zakłada dalszą ewolucję modelu biznesowego związaną ze specjalizacją w zakresie ekologii oraz wykorzystanie sprzyjających czynników wzrostu inwestycji proekologicznych, poprzez finansowanie projektów proekologicznych i sprawną dystrybucję środków przeznaczonych na działania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważony rozwój. Wśród podejmowanych działań pozytywne znaczenie będzie miała zainicjowana w 2018 roku nowa ścieżka współpracy z NFOŚiGW polegająca na wykorzystaniu synergii podmiotów Grupy BOŚ poprzez spółkę BOŚ Eko Profit S.A., która jest podmiotem wyspecjalizowanym w przygotowywaniu



aplikacji o środki NFOŚiGW w ramach oferowanych przez Fundusz programów. W ramach współpracy z NFOŚiGW Bank oferuje montaż finansowy na pełne pokrycie kosztów przedsięwzięcia (kredyt pomostowy, refinansujący, uzupełniający). Dzięki kompleksowej ofercie Grupy Kapitałowej, Bank będzie mógł w 2019 roku skutecznie intensyfikować współpracę z NFOŚiGW oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i pozyskiwać do obsługi nowych klientów;

- wzrost efektywności działalności biznesowej, w tym przejście z etapu działań stabilizacyjnych i naprawczych mających miejsce w latach 2016-2018 do etapu rozwoju biznesu, związanego z implementacją nowego modelu biznesowego oraz nowej roli Banku w rządowych działaniach na rzecz ochrony środowiska;
- budowanie kultury wysokich wyników i jakości, w oparciu o wartości propagowane zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Banku.

Rada Nadzorcza z aprobatą odnosi się do działań Banku, który - zgodnie ze swoją misją - we współpracy z innymi podmiotami systemu finansowania ekologii w Polsce, w tym zwłaszcza ze strategicznym akcjonariuszem, planuje dalsze umacnianie pozycji na rynku finansowania działań służących ochronie środowiska oraz dążenie do zwiększania wartości Banku, jako istotnego podmiotu systemu finansowania ekologii w Polsce.

## **2. Ocena systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego.**

Celem wyżej wymienionych systemów jest zapewnienie efektywnej i sprawnej działalności Banku oraz zgodności z odpowiednimi przepisami prawa we wszystkich aspektach jego działalności.

Rada Nadzorcza nadzorowała funkcjonowanie i skuteczność ww. systemów w Banku przy aktywnym udziale Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz Komitetu ds. Ryzyka.

### **2.1 Ocena systemu kontroli wewnętrznej w Banku i Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.**

W wyniku sprawowanego nadzoru, Rada Nadzorcza – zgodnie z rekomendacją Komitetu Audytu Wewnętrznego - oceniła skuteczność i adekwatność systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. i Grupie Kapitałowej Banku w 2018 r. na poziomie 2: „Adekwatny i skuteczny z niedociągnięciami”<sup>1</sup>, tj. na niezmiennym poziomie w porównaniu do 2017 r.

---

<sup>1</sup> Przyjęta skala obejmuje następujące oceny systemu kontroli wewnętrznej:

- 1 – adekwatny i skuteczny
- 2 – adekwatny i skuteczny z niedociągnięciami
- 3 – adekwatny i skuteczny z zastrzeżeniami
- 4 – nieadekwatny i nieskuteczny

Ocena dotyczy systemu kontroli wewnętrznej, na który zgodnie z ustawą Prawo bankowe składają się: funkcja kontroli, komórka ds. zgodności i komórka audytu wewnętrznego.

W 2018 r. Komitet Audytu Wewnętrznego sprawował swoją funkcję w oparciu o:

- narzędzia wewnętrzne wskazane w Systemie Informacji Zarządczej, tj. raporty i informacje, w tym w szczególności przedstawiane przez komórkę audytu wewnętrznego oraz komórkę ds. zgodności,
- narzędzia zewnętrzne bazujące głównie na ocenie nadzorczej KNF BION, raportach oraz opiniach audytora zewnętrznego z badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A oraz innych raportach z działań kontrolnych i nadzorczych wobec Banku.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej została ustalona z uwzględnieniem nw. elementów:

- wdrożenie i funkcjonowanie w Banku systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej zorganizowanego na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony),
- wdrożenie i funkcjonowanie metodyki identyfikacji i oceny mechanizmów kontrolnych w istotnych procesach Banku,
- aktualizacja i dostosowanie regulacji wewnętrznych Banku dotyczących Systemu Kontroli Wewnętrznej do znowelizowanej Rekomendacji H KNF,
- wyniki Mapy Ryzyka w zakresie kontroli wewnętrznej. Na 125 procesów ujętych w Mapie Ryzyka, nie zidentyfikowano procesów z nieadekwatnymi i nieskutecznymi mechanizmami kontroli,
- wyniki audytów planowych i pozaplanowych, realizowanych w Banku i spółkach zależnych, w których zidentyfikowano obszary ryzyka (BOŚ Capital obecnie BOŚ Eko Profit S.A.). W związku ze stwierdzonymi nieefektywnościami określano w 2018 r. zalecenia i podejmowano działania mitygujące zidentyfikowane czynniki ryzyka,
- wyniki testowania poziomego i pionowego mechanizmów kontrolnych przeprowadzonych przez Biuro Zgodności oraz wyniki testów zgodności przeprowadzonych w placówkach Banku, po których wydawano zalecenia w celu poprawy funkcjonowania mechanizmów kontrolnych w systemie kontroli wewnętrznej,
- oceny poziomu ryzyka braku zgodności zawarte w cyklicznych informacjach i raportach Biura Zgodności dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku i Grupie Kapitałowej BOŚ S.A.,
- stan realizacji zaleceń wydanych przez: a) Komitet Audytu Wewnętrznego w ramach sprawowanego nadzoru, b) Departament Audytu Wewnętrznego w ramach realizowanych audytów wewnętrznych, c) Organy nadzoru i kontroli po przeprowadzonych kontrolach zewnętrznych,
- wyniki inspekcji kompleksowej przeprowadzonej przez KNF we wrześniu 2017r. oraz stopień realizacji przez Bank zaleceń wydanych po inspekcji,
- ratingi zewnętrzne dotyczące Banku oraz wyniki oceny nadzorczej BION.

## **2.2. Ocena funkcji audytu wewnętrznego**

W opinii Rady Nadzorczej funkcja audytu wewnętrznego sprawowana jest skutecznie i efektywnie oraz obejmuje wszystkie jednostki Banku i spółki zależne.

Na sformułowanie powyższej oceny pozwoliły:

- wyniki przeprowadzonej w 2017 r. niezależnej oceny zewnętrznej komórek audytu wewnętrznego: Banku oraz DM BOŚ S.A. Ocena zewnętrzna potwierdziła zgodność funkcjonowania Departamentu Audytu Wewnętrznego Banku z wymogami nadzorczymi (Rekomendacją H KNF, Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach) oraz Międzynarodowymi Standardami Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego IIA oraz zgodność funkcjonowania Audytu Wewnętrznego DM BOŚ S.A. z Rozporządzeniem MRF,
- wyniki corocznie przeprowadzanego monitoringu działalności komórki audytu wewnętrznego, tj.: samooceny Departamentu Audytu Wewnętrznego za rok 2018 wpływającej na Program zapewnienia i poprawy jakości pracy Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz oceny realizacji Strategii Departamentu Audytu Wewnętrznego na lata 2016 – 2020 zbieżnej z Ramową Strategią Rozwoju BOŚ S.A.

Obszar audytu wewnętrznego posiada odpowiednie uprawnienia i strukturę organizacyjną, umożliwiające niezależną realizację zadań. Ustanowiona funkcja audytu wewnętrznego umożliwia pełny i wolny dostęp do wszelkich informacji. Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego uczestniczy w posiedzeniach Zarządu co umożliwia mu wgląd w działania organów zarządczych Banku oraz prezentowanie własnych opinii. Jest także w bezpośrednim kontakcie z Przewodniczącym Rady Nadzorczej, który pełni jednocześnie funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz uczestniczy we wszystkich posiedzeniach tego Komitetu.

Audytorzy wewnętrzeni zatrudnieni w Banku posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz mają zapewniony odpowiedni poziom wynagrodzeń.

Roczne planowanie audytów opiera się na procesie kompleksowej oceny ryzyka i jasno definiuje cele i zakres prac audytowych. Zgodnie z przyjętą metodyką audytu wewnętrznego, roczny Plan audytów na 2018 r. uwzględniał zarówno oczekiwania Rady Nadzorczej i Zarządu, jak i wymogi KNF. Roczny plan audytów na 2018 obejmował wszystkie istotne kwestie, umożliwiając niezależną i obiektywną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, w tym identyfikację nieprawidłowości oraz nieefektywności w badanych procesach i ocenę poziomu ryzyka dla poszczególnych procesów/zagadnień.

Wydane rekomendacje i zalecenia poaudytowe podlegały monitoringowi, a status ich wdrożenia był regularnie raportowany do właściwych organów - Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu Wewnętrznego i Rady Nadzorczej.

## **2.3. Ocena systemu zarządzania ryzykiem compliance (ryzyko braku zgodności)**

W opinii Rady Nadzorczej system zarządzania ryzykiem braku zgodności jest skuteczny i efektywny oraz obejmuje wszystkie jednostki Banku i spółki zależne.

Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez:

- 1) funkcję kontroli (stosowanie mechanizmów kontrolnych i monitorowanie ich przestrzegania) oraz
- 2) proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, który obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, rozumiany jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i standardów rynkowych, jest realizowany przez Biuro Zgodności będące wyodrębnioną, samodzielną komórką do spraw zgodności, podległą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, która odpowiada za realizację przypisanych jej obowiązków w ramach funkcji kontroli i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności. Biuro Zgodności posiada odpowiednie uprawnienia, w tym pełny i wolny dostęp do wszelkich informacji, oraz strukturę organizacyjną, umożliwiającą niezależną realizację zadań. Dyrektor Biura Zgodności uczestniczy w posiedzeniach Zarządu co umożliwia mu wgląd w działania organów zarządczych Banku oraz prezentowanie własnych opinii, a także w posiedzeniach Komitetu Audytu Wewnętrznego.

Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A., opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą oraz aktach wykonawczych do Polityki, w tym:

- 1) Zasadach zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- 2) Zasadach wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku Ochrony Środowiska S.A.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku ma na celu:

- 1) zidentyfikowanie, ocenę i kontrolę możliwości wystąpienia negatywnych skutków nieprzestrzegania przepisów prawa i przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych, w tym zwłaszcza wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które mogą być konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
- 2) utrwalanie wizerunku Banku, jako instytucji działającej zgodnie z prawem, uczciwej, rzetelnej, przyjaznej dla otoczenia, wiarygodnej i odpowiedzialnej biznesowo.

Bank wyodrębnia kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- 1) zapobieganie prowadzeniu w Banku działalności niezgodnej z prawem, w tym przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 2) ochronę informacji;
- 3) wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych;
- 4) przyjmowanie lub przekazywanie korzyści i prezentów;
- 5) prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej;
- 6) oferowanie produktów;

- 7) skargi i reklamacje klientów;
- 8) zarządzanie konfliktami interesów;
- 9) przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Ryzyko braku zgodności jest w Banku systematycznie monitorowane. Informacje o zdarzeniach z obszaru ryzyka braku zgodności są w Banku identyfikowane, gromadzone i analizowane z wykorzystaniem aplikacji dedykowanej do gromadzenia informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego.

Informacja na temat zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest cyklicznie i terminowo przekazywana Zarządowi, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej.

W 2017 r. w Banku wdrożone zostały zmiany w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz kontroli wewnętrznej wynikające z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz Uchwały Nr 141/2017 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie wydania Rekomendacji H dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

W 2018 roku w Banku dokonane zostały zmiany w:

- 1) systemie kontroli wewnętrznej, polegające na wprowadzeniu dodatkowych form niezależnego monitorowania pionowego oraz dostosowaniu do aktualnej struktury organizacyjnej Banku;
- 2) systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz procedurze anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, obowiązujących w Banku procedur wewnętrznych i standardów etycznych, podyktowane wdrożeniem ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Mając na uwadze rozpoczętą w 2017 roku przez KNF i NBP akcję informacyjną w sprawie ryzyk związanych z inwestowaniem w tzw. kryptowaluty oraz w trosce o bezpieczeństwo klientów i bezpieczeństwo obrotu, w 2018 roku w Banku kontynuowano podjęte wcześniej działania w przedmiotowym obszarze, w tym nie zawierano umów o prowadzenie rachunków z podmiotami, których przedmiotem działalności jest obrót „walutą” wirtualną, zakończono współpracę z takimi podmiotami oraz objęto szczególnym monitoringiem aktywność pozostałych klientów.

W oparciu o cykliczne raporty przedkładane w 2018 roku przez Biuro Zgodności ogólny poziom ryzyka braku zgodności kształtował się w Banku w 2018 roku na poziomie podwyższonym.

W 2018 roku nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności, Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpienia ryzyka braku zgodności.

#### **2.4. Ocena systemu zarządzania ryzykiem w działalności Banku Ochrony Środowiska S.A.**

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem, spełniający wymogi nadzorcze określone w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli

wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Cele i zasady systemu zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Ochrony Środowiska S.A.”, która zastąpiła wcześniej obowiązujące Zasady (Strategię) ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

W 2018 roku Rada Nadzorcza przy aktywnym udziale Komitetu ds. Ryzyka, sprawowała nadzór nad funkcjonowaniem i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem oraz oceniała jego adekwatność, w szczególności poprzez:

- wykorzystanie narzędzi wewnętrznych, w tym raportów i informacji o charakterze zarządczym, oraz wynikającą z rekomendacji nadzorczych zasadę akceptacji poziomu apetytu i tolerancji na ryzyko oraz kluczowych rozwiązań systemowych, objętych politykami zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, tj.: a) zatwierdzanie określonego przez Zarząd Banku akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka i monitorowanie jego przestrzegania, b) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonuje w Banku system zarządzania ryzykiem, c) określanie zasad sporządzania i przekazywania informacji zarządczej do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności Banku, d) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem;
- wykorzystanie narzędzi zewnętrznych, w tym głównie: wyników oceny nadzorczej Komisji Nadzoru Finansowego, przeprowadzonej z wykorzystaniem Metodyki badania i oceny nadzorczej banków komercyjnych, zrzeszających oraz spółdzielczych (ocena BION), zaleceń po inspekcjach kompleksowych oraz tematycznych przeprowadzanych w Banku przez KNF, raportów oraz opinii audytora zewnętrznego z badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz oceny dokonanej przez agencję ratingową Fitch Ratings Ltd.

W wyniku sprawowanego nadzoru, uwzględniając rekomendację Komitetu ds. Ryzyka, Rada Nadzorcza oceniła skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem w BOŚ S.A. na poziomie 2: „Adekwatny i skuteczny z niedociągnięciami” (w skali od 1 do 4, gdzie 1 jest oceną najlepszą). Dokonana ocena systemu zarządzania ryzykiem za rok 2018 jest o jeden stopień wyższa w porównaniu do oceny za rok 2017.

Ocena została sformułowana przede wszystkim z uwzględnieniem wyników oceny BION dokonanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w trybie inspekcyjnym wg stanu na 31.12.2017 r. (wyniki oceny zostały przekazane Bankowi w piśmie KNF z dnia 30 października 2018 r.). W porównaniu do wcześniejszych ocen poprawie uległy oceny za: zarządzanie bankiem, poziom ryzyka modelu biznesowego, poziom ryzyka adekwatności kapitałowej oraz poziom ryzyka płynności. Wyższe oceny zostały wystawione w związku z realizacją przez Bank Programu Postępowania Naprawczego zgodnie z przyjętymi założeniami, a także w związku z realizacją części zaleceń wydanych po przeprowadzonej inspekcji kompleksowej wg stanu na 30.06.2017 r. Uwzględniając powyższe, KNF nie sformułowała odrębnych zaleceń w ramach przeprowadzonego procesu BION.

Główne czynniki warunkujące poziom nadanej oceny BION w poszczególnych obszarach to:

- adekwatność kapitałowa, w tym w szczególności nw. elementy:
  - współczynniki kapitałowe Banku spełniały normy wynikające z rozporządzenia CRR oraz zalecenie w zakresie utrzymywania przez Bank dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych (podkreślić należy, że dodatkowy wymóg (domiar) nałożony na Bank na podstawie decyzji KNF z 2018 roku był niższy od realizowanego w roku 2017, co oznacza, że w ocenie KNF wpływ tego portfela na ogólną sytuację Banku ulega stopniowej deprecjacji oraz że poprawił się sposób zarządzania przez Bank ryzykiem generowanym przez ww. portfel);
  - w 2018 r. nastąpił wzrost kapitału zakładowego Banku w drodze emisji nowych akcji serii V. W sierpniu 2018 r. KNF zezwoliła na zaklasyfikowanie wyemitowanych przez Bank akcji serii V jako instrumentów w kapitale podstawowym Tier I. Wysokość kapitału zakładowego Banku zwiększyła się do kwoty 929,5 mln zł;
- adekwatność płynnościowa, w tym w szczególności następujące fakty:
  - Bank spełniał nadzorcze normy płynności; wskaźnik pokrycia płynności (LCR) pozostawał na bezpiecznym poziomie;
  - podstawowym źródłem finansowania działalności Banku w 2018 r. była baza depozytowa. W strukturze terminowej bazy dominowały depozyty terminowe, natomiast w strukturze podmiotowej – depozyty od osób prywatnych; koszt pozyskania finansowania był wyższy niż w grupie rówieśniczej;
  - głównym buforem płynności i źródłem zabezpieczenia w sytuacjach nieoczekiwanych wpływów były aktywa płynne (głównie papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego);
- zarządzanie Bankiem i jego model biznesowy, w tym w szczególności głębsza specjalizacja Banku na wspieraniu przedsięwzięć w obszarze ochrony środowiska;
- ryzyko kredytowe, w tym w szczególności następujące czynniki:
  - wskaźnik udziału portfela kredytowego z utratą wartości w portfelu kredytowym ogółem, który na koniec roku ukształtował się na poziomie 12,8% oraz stopień pokrycia odpisami należności z utratą wartości, który wyniósł 52,0%, przy czym wskazać należy, że poziom pokrycia na koniec 2018 r. był wyższy od uzyskanego na koniec 2017 r. o i 15,8 p.p.;
  - znaczący portfel kredytów walutowych, w tym walutowych kredytów mieszkaniowych – na koniec 2018 r. kredyty w walutach obcych stanowiły 54,8% portfela kredytów mieszkaniowych ogółem. Należy zwrócić jednak uwagę, że dodatkowy wymóg (domiar) z tytułu tego portfela nałożony na Bank na podstawie decyzji KNF z 2018 roku był niższy od realizowanego w roku 2017, o czym była mowa w części dotyczącej spełniania współczynników kapitałowych przez Bank;
  - wysoki poziom koncentracji w portfelu kredytów korporacyjnych, w tym w projektach OZE (na koniec grudnia 2018 r. portfel kredytów OZE obniżył się wobec roku poprzedniego i stanowił 16,5% portfela kredytowego ogółem). Wskazać jednak należy, że w 2018 roku nastąpiła poprawa sytuacji finansowej podmiotów z branży energetyki wiatrowej, co miało przełożenie na poprawę jakości tego portfela. Na uwagę zasługuje także wdrożona w 2018 r. centralizacja zarządzania portfelem tych podmiotów.

Ponadto, w odniesieniu do oceny systemu zarządzania ryzykiem w Banku, Rada Nadzorcza uwzględniła również następujące kwestie:

- Agencja ratingowa Fitch Ratings Ltd podwyższyła w styczniu 2019 r. ocenę ratingową Banku do BB- i utrzymała perspektywę stabilną. Jako główne powody decyzji Agencja wymieniła m.in. wzmocnienie buforów kapitałowych Banku, realizację założeń przyjętych w strategii oraz ograniczenie ryzyka koncentracji zaangażowania Banku w ekspozycje farm wiatrowych w stosunku do poprzedniego przeglądu. Do czynników, które mogą wpłynąć na podwyższenie ratingu, Agencja zaliczyła m.in. dalsze zwiększenie rentowności oraz poprawę jakości aktywów;
- na system zarządzania ryzykiem w Banku składał się rozbudowany zestaw regulacji wewnętrznych, zgodnych z przepisami zewnętrznymi, przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – stosownie do postanowień Statutu Banku. Zasadniczym dokumentem w Banku opisującym system zarządzania ryzykiem była „Strategia zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Ochrony Środowiska S.A.”, natomiast szczegółowe metody zarządzania poszczególnymi ryzykami zostały określone w dedykowanych regulacjach. Regulacje z obszaru ryzyka podlegały w 2018 r. cyklicznym przeglądom oraz dostosowaniu ich do profilu ryzyka Banku i apetytu na ryzyko, a także do zmian otoczenia regulacyjnego i gospodarczego, w którym Bank działał;
- w celu zapewnienia realizacji celów systemu zarządzania ryzykiem zdefiniowane zostały role, obowiązki i uprawnienia organów oraz poszczególnych komórek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem oraz wzajemne interakcje pomiędzy podmiotami tego procesu (m.in. wprowadzono model trzech linii obrony przed ryzykiem i dookreślono role poszczególnych komórek Banku w poszczególnych liniach obrony). W szczególności określona została odpowiedzialność poszczególnych organów Banku, tj. Rady Nadzorczej, Komitetu ds. Ryzyka przy Radzie Nadzorczej oraz Zarządu Banku, a także Członka Zarządu, nadzorującego komórki organizacyjne Centrali odpowiedzialne za identyfikację i pomiar istotnych ryzyk oraz właściwych komitetów Centrali Banku, w tym w szczególności: Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (oraz Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, pełniącego rolę wspierającą dla Komitetu ZAP), Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Komitetu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym oraz Komitetu Kredytowego Centrali;
- proces zarządzania ryzykiem w Banku był wspierany przez zestaw ilościowych wewnętrznych limitów ryzyka. Zestaw ten obejmuje odpowiednie do skali i złożoności działalności Banku limity wewnętrzne, ograniczające poziom ryzyka. Wysokość limitów wewnętrznych corocznie podlega przeglądowi i jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą apetytu Banku na ryzyko. W 2018 r. stosowane przez Bank w obszarze ryzyka normy i limity wewnętrzne, w tym zatwierdzone przez Radę Nadzorczą normy apetytu i tolerancji oraz normy nadzorcze nie zostały przekroczone;
- ryzyka oceniane jako istotne były w Banku systematycznie monitorowane. W 2018r. Bank dokonał oceny zasadności rozszerzenia listy identyfikowanych i monitorowanych ryzyk, uzupełniając ją o ryzyko zbiorowego niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców. Ryzyko było monitorowane w ramach ryzyka kredytowania w walutach obcych;
- w Banku funkcjonował sformalizowany proces zarządzania ryzykiem modeli. Funkcjonujące rozwiązania organizacyjne w zakresie zarządzania tym ryzykiem były dostosowane do jego istotności w działalności Banku. W 2018 r. dokonano



ośmiu walidacji/prewalidacji modeli istotnych wykorzystywanych w Obszarze Ryzyka. Przeprowadzone walidacje wskazały na umiarkowany poziom ryzyka tych modeli. Zagregowany poziom ryzyka wszystkich modeli istotnych określony został również na poziomie umiarkowanym i mieści się w tolerancji na ryzyko modeli przyjętej przez Zarząd Banku, zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Modeli;

- Bank, jako podmiot dominujący, sprawował nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. W celu wypracowania jednolitego systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej, Bank dąży do wprowadzenia w spółkach zależnych mechanizmów umożliwiających zarządzanie ryzykiem, wzorowanych na rozwiązaniach stosowanych w Banku;
- efektywność funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem była weryfikowana przez komórkę zgodności, w ramach funkcji kontroli wewnętrznej w obszarze zarządzania ryzykiem bankowym oraz przez komórkę audytu wewnętrznego w ramach dokonywanych audytów, zgodnie z przyjętym planem audytów. Końcowe oceny ryzyka identyfikowanego w ramach audytów systemowych planowanych, przeprowadzonych w Obszarze Ryzyka były na poziomie zadowalającym. Realizacja zaleceń KNF, ustalenia po audytach i wydane zalecenia były raportowane Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.



**Raport nt. oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w 2018 r.,  
wraz z projektem oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy  
Polityka Wynagradzania w BOŚ S.A. sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu  
działania Banku.**

Zgodnie z „Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, wydanymi uchwałą Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r., Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w BOŚ S.A. w 2018 r.

Dokonując oceny, Rada Nadzorcza uwzględniła w szczególności następujące fakty:

1. Bank posiada Politykę Wynagradzania, która określa formę, strukturę i sposób ustalania wynagrodzenia członków organów spółki i jej kluczowych menedżerów.
2. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu w BOŚ S.A. ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także do skali działalności Banku.
3. Programy motywacyjne dla Członków Zarządów BOŚ S.A. i jej kluczowych menedżerów uzależniają poziom wynagrodzenia zmiennego od długotrwałej sytuacji finansowej spółki oraz długotrwałego wzrostu wartości Banku dla akcjonariuszy.
4. W celu powiązania wynagrodzenia Członków Zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi, Bank egzekwuje zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, m.in.:
  - a. poprzez wypłatę części wynagrodzenia zmiennego w akcjach BOŚ S.A.,
  - b. poprzez odroczenie części wynagrodzenia zmiennego na 3 równe roczne transze i wypłatę w zależności od wyników finansowych Banku osiągniętych za okres ostatnich 3 lat działalności BOŚ S.A.
5. W Banku funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji powołany spośród Członków Rady Nadzorczej.
6. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej nie jest uzależnione od opcji i innych instrumentów pochodnych ani jakichkolwiek innych zmiennych składników wynagradzania.
7. W roku 2018 wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu spełniało wymogi ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami oraz było dostosowane do

sytuacji finansowej Banku. Wyrażono w ten sposób wymóg par. 28 ust. 2 *Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*, zgodnie z którym polityka wynagradzania winna uwzględniać sytuację finansową instytucji. Powyższe miało następujące skutki:

- a. wynagrodzenie Przewodniczącego Rady Nadzorczej BOŚ S.A. wypłacone w 2018r. plasuje się wśród 10% najniższych wynagrodzeń wypłaconych w 2017r. przewodniczącym rad banków wchodzących w skład grupy rówieśniczej<sup>\*)</sup>,
  - b. podobnie, wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej BOŚ S.A. wypłacone w 2018r. znajduje się wśród 10% najniższych wynagrodzeń wypłaconych w 2017r. członkom rad banków wchodzących w skład grupy rówieśniczej<sup>\*)</sup>,
  - c. wynagrodzenie Prezesa Zarządu BOŚ S.A. wypłacone w 2018r. jest ponad trzykrotnie niższe (stanowi 29%) od najniższego w kolejności wynagrodzenia prezesa zarządu banku z grupy rówieśniczej<sup>\*)</sup> wypłaconego w 2017r.,
  - d. średnie wynagrodzenie Członków Zarządu BOŚ S.A. wypłacone w roku 2018 jest o 1/3 niższe (stanowi 67%) najniższego w kolejności wynagrodzenia członka zarządu banku z grupy rówieśniczej<sup>\*)</sup>, wypłaconego w 2017r.
8. Wynagrodzenie zasadnicze wyższej kadry menedżerskiej BOŚ S.A. wypłacone w 2018r. stanowi ok. 77% mediany wynagrodzeń zasadniczych wypłaconych w 2018r. pracownikom wyższej kadry menedżerskiej w sektorze bankowym, zaś wynagrodzenie całkowite – ok. 66%.
9. Bank Ochrony Środowiska S.A. w corocznym Sprawozdaniu finansowym oraz Sprawozdaniu z działalności Zarządu przedstawia najważniejsze informacje dotyczące sposobu wynagradzania Członków Rady Nadzorczej i Członków Zarządu a także innych kluczowych menedżerów.
10. Bank Ochrony Środowiska S.A. cyklicznie raportuje do Członków Rady Nadzorczej i Członków Zarządu stan polityki wynagradzania zarówno w odniesieniu do kluczowych menedżerów jak i pracowników zatrudnionych w poszczególnych funkcjach, umożliwiając ocenę polityki wynagradzania z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania Banku.
11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie całkowite pracowników BOŚ S.A. (bez Zarządu i Rady Nadzorczej) wypłacone w 2018r. stanowi 88% przeciętnego

*\*) W skład grupy rówieśniczej zdefiniowanej przez KNF na dzień 31 grudnia 2018 r. wchodzi, poza BOŚ S.A., 13 innych banków: PKO BP, PEKAO S.A., Bank Handlowy, ING Bank Śląski, Santander, mBank, Millennium, Raiffeisen, Deutsche Bank, BGŻ Paribas, Getin Noble, Alior, Idea Bank.*

*Materiał analizuje:*

- *wynagrodzenia przewodniczących rad nadzorczych wypłacone w 2017r. z następujących 11 banków: PKO BP, PEKAO S.A., Bank Handlowy, ING Bank Śląski, mBank, Millennium, Deutsche Bank, BGŻ Paribas, Getin Noble, Alior, Idea Bank,*
- *wynagrodzenia członków rad nadzorczych wypłacone w 2017r. z wszystkich 13 Banków wchodzących w skład grupy rówieśniczej,:*
- *wynagrodzenia prezesów/członków zarządu pełniących swe funkcje przez okres 12 miesięcy w 2017, w efekcie materiał uwzględnia dane z następujących 9 Banków: PKO BP, Bank Handlowy, ING Bank Śląski, Santander, mBank, Millennium, Raiffeisen, Deutsche Bank, Getin Noble Bank.*

miesięcznego wynagrodzenia brutto dla sektora ubezpieczeniowo – finansowego w I – III kwartale 2018 r. wg GUS.

Wynagrodzenie całkowite oferowane pracownikom BOŚ w sieci sprzedaży kształtuje się na poziomie 78% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto dla sektora ubezpieczeniowo – finansowego w I – III kwartale 2018 r. wg GUS.

Powyższe dane uznaje się za adekwatne w kontekście niższej efektywności Banku na tle sektora oraz z uwagi na pozostawanie Banku w Programie Postępowania Naprawczego. W miarę wzrostu wyników finansowych Bank będzie dążył do urynkowienia wynagrodzeń całkowitych poprzez rozwój systemów wynagrodzeń zmiennych, w celu zachowania zdolności do pozyskiwania i utrzymania kadr o kwalifikacjach niezbędnych do realizacji Strategii i celów Banku.

12. Dyrektorzy komórki audytu wewnętrznego, komórki ds. zgodności, komórki prawnej, komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, komórki odpowiedzialnej za sprawy kadrowe, są wynagradzani w zakresie wynagrodzenia zmiennego za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a wynagrodzenie zmienne tych osób nie jest uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Projekt oceny organu stanowiącego w zakresie ustalenia, czy Polityka Wynagradzania w BOŚ S.A. sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

Walne Zgromadzenie Banku, realizując przepisy uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014r. w sprawie „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, a także:

- kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku Ochrony Środowiska S.A. i interes akcjonariuszy,
- uwzględniając wyniki dokonanej przez Radę Nadzorczą oceny funkcjonowania Polityki Wynagradzania w BOŚ S.A w 2018 r., potwierdzającej jej przejrzystość i zgodność z przepisami,

stwierdza, że w ocenie organu stanowiącego Polityka Wynagradzania w BOŚ sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.



**Ocena racjonalności prowadzonej przez Bank polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze, albo informacja o braku takiej polityki.**

Prowadzona przez Bank polityka w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze opiera się na Polityce sponsoringowej Banku Ochrony Środowiska pozytywnie zaopiniowanej przez Radę Nadzorczą Banku w dniu 12 lipca 2016r. Wspiera ona realizację Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2016-2021 w zakresie budowania długookresowej wartości z działalności Banku dla: akcjonariuszy, klientów, partnerów, pracowników i społeczeństwa. Szczegółowe zasady podejmowania działalności sponsoringowej regulują „Zasady organizacji działalności marketingowej Banku Ochrony Środowiska”. Ich bezpośrednim wykonawcą jest Departament Komunikacji i Marketingu. Dodatkowo działalność charytatywna Banku ukierunkowana na ww. cele jest realizowana przez Fundację BOŚ.

**Działalność sponsoringowa**

Ocena otrzymywanych ofert sponsoringowych oraz zakup i realizacja usług sponsoringowych w BOŚ odbywa się po konsultacji z menadżerami z Obszaru Rynku Korporacyjnego i Detalicznego i/lub Obszaru Zarządczo-Operacyjnego i Finansów. Współpraca z podmiotem sponsorowanym opiera się na umowie lub zamówieniu sponsoringowym, które precyzują zakres współdziałania w ramach sponsorowanego przedsięwzięcia oraz określają prawa i obowiązki stron.

W 2018 r. działania sponsoringowe BOŚ ukierunkowane były na wspieranie biznesu detalicznego i korporacyjnego poprzez promocję Banku jako eksperta w finansowaniu przedsięwzięć ekologicznych, partnera w biznesie oraz banku zaangażowanego społecznie, będącego tam gdzie mają miejsce wydarzenia istotne z punktu widzenia misji Banku, interesów jego właścicieli oraz wartości ujętych w Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2016-2021. W szczególności działalność sponsoringowa, wspierała budowę trzech poniższych wartości.:

- odpowiedzialność - mamy ambicje tworzyć Bank ukierunkowany społecznie i odpowiedzialny w zakresie ochrony środowiska. Czujemy się odpowiedzialni za tworzenie rozwiązań zapewniających stały rozwój i rynkową przewagę Banku oraz satysfakcję jego Interesariuszy. Dotrzymujemy danego słowa i zawsze wywiązujemy się ze swoich zobowiązań. W naszej pracy kierujemy się uczciwością i rzetelnością.
- zaangażowanie - swoją zaangażowaną postawą, wiedzą i pracą wspólnie budujemy sprawną i efektywną organizację dla Akcjonariuszy, Klientów, Partnerów i Pracowników.
- zaufanie - jesteśmy polskim bankiem, gwarantującym stabilność i ochronę wartości Klienta, wspierającym rozwój gospodarczy i społeczny kraju.

Realizując powyższe cele Bank angażował się w branżowe konferencje oraz wydarzenia kulturalne mające poprawiać wizerunek Banku w środowiskach opiniotwórczych:

<b>Lp.</b>	<b>wydarzenie, konferencja, event</b>	<b>termin w 2018 roku</b>
1	Seminarium "Klasy, Spółdzielnie i Wirtualne Elektrownie w Polsce"	luty
2	Projekt Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży, BAKCYL	marzec
3	Holzbau-Forum Polska	marzec
4	Ogólnopolski Szczyt Energetyczny 2018	kwiecień
5	Event "Budownictwo z drewna"	kwiecień
6	Wydarzenie "Wielkanoc bez granic"	kwiecień
7	Ogólnopolskiego Konkursu ROLNIK-FARMER ROKU	maj
8	Prapremiera filmu "Złączyć się z Narodem"	maj
9	Europejski Kongres Samorządów	maj
10	Gala finałowa "Ekoinspiracja 2017"	maj
11	XIX Warmińsko-Mazurskie Samorządowe Forum Ekologiczne	maj
12	Europejski Kongres Gospodarczy 2018	maj
13	Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo, regulacja i konkurencja na rynku energetycznym”	czerwiec
14	Olimpiada Wiedzy o Polsce i o Świecie Współczesnym	czerwiec
15	Forum Zarządów Nieruchomości	czerwiec
16	Konferencja "Gospodarcza Suwerenność"	czerwiec
17	Piknik rodzinny "Światowy Dzień Ziemi dla Rodziny"	czerwiec
18	Dożynki Gminy Bełchatów	sierpień
19	Forum Ekonomiczne w Krynicy	wrzesień
20	Dożynki Gminy Widawa	wrzesień
21	Dożynki Gminy Zadzim	wrzesień
22	Piknik rodzinny "Dni Ochrony Środowiska"	wrzesień
23	Konferencja "Green Gas Poland 2018"	wrzesień
24	Narodowy Kongres Biometanu	wrzesień
25	Kaszubska Jesień Rolnicza w Lubaniu	wrzesień
26	Konferencja "Rozmowy o gospodarce"	wrzesień
27	Konferencja "Bałtyckie Forum Biogazu"	wrzesień



28	Konferencja naukowa "Mazowska Północnego Droga do Niepodległości"	wrzesień
29	Festyn Rodzinny w Choroszczy	wrzesień
30	Konferencja "Ereopag energetyki odnawialnej"	wrzesień
31	Jesienne Targi Ogrodniczo-Nasienne w Starym Polu	wrzesień
32	Konferencja XII PR Forum 2018	październik
33	Konferencja "Życie bez Granic"	październik
34	Ogólnopolski Szczyt Gospodarczy 2018	październik
35	Szkolenia dla MŚP "Roadshow Tour de Pologne"	październik
36	Targi POL-ECO SYSTEM	październik
37	Business Week w Szkole Głównej Handlowej	listopad
38	24 Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów COP24	listopad
39	Międzynarodowy Kongres Ochrony Środowiska Envicon	grudzień
40	Kongres Biogazu	grudzień
41	Narodowa Wystawa Rolnicza w Poznaniu	grudzień
42	Turniej mikołajkowy 2018 Potok Ladies Pszczółki	grudzień
43	XI Międzynarodowe Forum Finansowo-Bankowego	grudzień
44	Wydarzenie "Wigilia bez granic"	grudzień

W 2018 roku na działania w opisanym powyżej zakresie przeznaczono kwotę 357.230,65 zł.



## **Ocena Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.:**

- 1) stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz**
- 2) sposobu wypełniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych w 2018 r. przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.**

Realizując obowiązki wynikające z § 27 *Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych* oraz zasady szczegółowej II.Z.10.3. *Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016*, a także § 4 ust. 4 Regulaminu Rady Nadzorczej, przeprowadzona została analiza stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. („Bank”) w 2018 roku *Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych* wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Giełda”) i przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Wyniki analizy przedstawiają się następująco:

### **1. Stosowanie przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego 22 lipca 2014 r.**

W Banku od 1 stycznia 2015 r. są stosowane i przestrzegane „*Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*” („Zasady Ładu Korporacyjnego”), wprowadzone Uchwałą Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r.

Zasady Ładu Korporacyjnego zostały przyjęte do stosowania przez poszczególne organy Banku:

- Zarząd BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 108/2018 z dnia 8 maja 2018 r. w sprawie w sprawie przyjęcia „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- Radę Nadzorczą BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 31/2018 z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie zakresu stosowania przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 28/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z dnia 19 czerwca 2018 roku w sprawie przyjęcia do stosowania w Banku Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu

Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Informację o przyjęciu do stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. „Zasad Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego Bank udostępnił na swojej stronie internetowej w sekcji Relacje Inwestorskie.

W 2018 roku były stosowane wszystkie Zasady Ładu Korporacyjnego za wyjątkiem jednej, ujętej w § 8.4, o treści: *„Instytucja nadzorowana, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinna dążyć do ułatwienia udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej, między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego”*.

Bank poddał analizie możliwość uczestnictwa akcjonariuszy w obradach walnych zgromadzeń przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na przykładzie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w roku 2018.

Mając na względzie strukturę akcjonariatu, jak również problemy natury logistycznej oraz technicznej, Zarząd Banku podtrzymał dotychczasowe stanowisko o odstąpieniu od stosowania § 8 ust. 4 Zasad Ładu Korporacyjnego, zatem Bank nie przeprowadza transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, w ramach której Akcjonariusze - przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej - mogliby się wypowiadać, jak również głosować przebywając poza miejscem obrad. Statut Banku oraz Regulamin Walnych Zgromadzeń Banku nie przewidują możliwości udziału Akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W przyszłości, w przypadku upowszechnienia wśród spółek giełdowych tej formy udziału Akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu, Zarząd BOŚ S.A. rozważy stosowanie przez Bank powyższej zasady Ładu korporacyjnego.

Bank zapewnia przejrzystość polityki informacyjnej w zakresie przebiegu walnych zgromadzeń przez rejestrowanie obrad i umieszczanie nagrań audio na swojej stronie internetowej w sekcji Walne Zgromadzenie.

Dotychczas Bank nie otrzymał informacji od akcjonariuszy o niestosowaniu zasad, z wyjątkiem oświadczenia akcjonariusza większościowego (NFOŚiGW) złożonego podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, w związku z przyjęciem Uchwały Nr 35/2015 ZWZ z dnia 10 czerwca 2015 r., iż: *„warunki dotyczące udzielenia wsparcia zarówno w zakresie płynności finansowej, jak i dokapitalizowania, w przypadku NFOŚiGW określone są w aktach prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o finansach publicznych. Działania przewidziane w Zasadach uwarunkowane są tymi normami”*.

W celu zapewnienia przestrzegania i prawidłowego stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku zostały wyznaczone komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wdrożenie i realizację.

Tekst „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” dostępny jest stronie internetowej Banku [www.bosbank.pl](http://www.bosbank.pl) w sekcji Relacje Inwestorskie.

## **2. Ocena sposobu wypełniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad Ładu korporacyjnego,**

określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

## **2.1 Stosowanie Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 w odniesieniu do obowiązków informacyjnych wynikających z Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.**

„Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” („Dobre Praktyki”), wydane na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Giełdy nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 r., są stosowane i przestrzegane w Banku Ochrony Środowiska S.A. od 1 stycznia 2016 r. Zostały przyjęte do stosowania przez:

- Zarząd BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 491/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. w zakresie dotyczącym kompetencji i obowiązków Zarządu, tj. prowadzenia spraw Banku i jego reprezentacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku;
- Radę Nadzorczą BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 6/2016 z dnia 7 stycznia 2016 r. w zakresie dotyczącym kompetencji i obowiązków Rady Nadzorczej, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. - Uchwałą Nr 20/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie zakresu zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Regulamin Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Regulamin Giełdy”) określa obowiązki informacyjne dotyczące stosowania zasad ładu korporacyjnego. § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy stanowi, iż w przypadku gdy określona zasada szczegółowa ładu korporacyjnego nie jest stosowana w sposób trwały lub jest naruszona incydentalnie, emitent ma obowiązek opublikowania raportu w tej sprawie na oficjalnej stronie internetowej oraz w trybie analogicznym do stosowanego do przekazywania raportów bieżących, za pośrednictwem Elektronicznej Bazy Informacji (EBI), zgodnie z zasadami określonymi Uchwałą Zarządu GPW nr 1309/2015 z 17 grudnia 2015 r.

Dobre Praktyki zostały przyjęte do stosowania przez Zarząd, Radę Nadzorczą oraz Walne Zgromadzenie za wyjątkiem Zasad, które Zarząd Banku podał do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie raportu bieżącego w dniu 24 czerwca 2016 r. za pośrednictwem systemu EBI oraz przez zamieszczenie na stronie internetowej. W odniesieniu do Zasad stosowanych przez akcjonariuszy, Dobre Praktyki przyjęte do stosowania przez Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. zostały dodatkowo opublikowane w raporcie bieżącym nr 36/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

Bank nie stosuje w sposób trwały następujących zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016” obowiązujących od 1 stycznia 2016 r.

- 1) Zasady I.Z.1.15. dotyczącej polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów.  
Zasady różnorodności w odniesieniu do pracowników (w tym kluczowych menedżerów) są zawarte w Regulaminie Pracy BOŚ S.A., w odniesieniu do władz spółki nie ma takiego rozwiązania.

- 2) Zasady „IV.Z.2. dotyczącej zapewnienia transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.”

Wyjaśnienie dotyczące niestosowania zasad I.Z.1.15, IV.Z.2 oraz informacje na temat stanu stosowania rekomendacji i zasad szczegółowych przez BOŚ S.A. zgodnie z zasadą I.Z.1.13. jest zamieszczone na stronie internetowej Banku [www.bosbank.pl](http://www.bosbank.pl) w sekcji „Relacje inwestorskie”.

W celu zapewnienia przestrzegania i prawidłowego stosowania Dobrych Praktyk w Banku zostały wyznaczone komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wdrożenie oraz stosowanie.

Przeprowadzona analiza stosowania przez Bank w 2018 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w Dobrych Praktykach potwierdza fakt prawidłowego wywiązywania się Banku z tego obowiązku.

## **2.2 Stosowanie przez Bank Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 w odniesieniu do obowiązków informacyjnych określonych w przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych**

Zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”), sprawozdanie z działalności emitenta powinno zawierać oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiące wyodrębnioną część tego sprawozdania. Rozporządzenie powyższe określa również jakie informacje powinny być zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego.

Bank, realizując powyższe obowiązki w 2018 r., zamieścił w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2017 r. i Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2017 r. „Oświadczenie o Stosowaniu Ładu Korporacyjnego”, zawierające wszystkie elementy określone w § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia.

Bank sporządzając oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego zaimplementował również Zalecenie Komisji Europejskiej 2014/208/UE z dnia 9 kwietnia 2014 r. w sprawie jakości sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego (zasadę „*comply or explain*”).

Ponadto w wykonaniu zasady szczegółowej I.Z.1.12 Dobrych Praktyk, Oświadczenie Banku o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2017 r. zostało zamieszczone na stronie internetowej Banku.

### **Podsumowanie**

Wymóg oceny przez Radę Nadzorczą sposobu wypełniania przez Bank obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania Zasad ładu korporacyjnego wynika bezpośrednio z zasady II.Z.10.3 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016”.

W toku oceny nie stwierdzono naruszenia w 2018 roku Zasad w zakresie przyjętym do stosowania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Mając na uwadze wyniki powyższych analiz stosowania przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. oraz sposobu wypełniania przez Bank Ochrony Środowiska S.A obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia działania Banku w tym zakresie, jako adekwatne i zgodne z wymogami tych przepisów.

